

Dokument č. 19

List z prvej porady slovenského katolíckeho biskupského zboru Predsedníctvu Slovenskej národnej rady doručený 22. augusta 1945⁴

Materiál k zasadaniu Predsedníctva Slovenskej národnej rady 4. 9. 1945. (materiál doručený deputáciou slovenských katolíckych biskupov 22. 8. 1945)

Katolícky biskupský zbor z príležitosti svojej prvej porady po obnovení Československej republiky za milú povinnosť si pokladá úctivo pozdraviť Slávne Predsedníctvo Slovenskej národnej rady a uistiť ho, že tak biskupi ako aj klérus plne chápu veľkosť a ťažkosti tých úloh, ktoré dnes Slovenská národná rada a jej orgány čakajú a prejavujú ochotu zapojiť sa do obnoviteľskej práce vlády a jej úradov. V tomto zmysle jednotliví biskupi už dali výzvu duchovným a veriacim, napomínali ich, aby všemožne podporovali každé úsilie úradov na obnovenie vojnou zničeného života.

Pri tejto príležitosti dovoľujeme si poukázať na niektoré opatrenia, ktoré sa veľmi boľne dotkli katolíckej verejnosti, napr. poštátnenie cirkevných škôl a internátov, mylne vysvetľovanie podpisovej akcie za cirkevné školy, rozpustenie náboženských spolkov a zhabanie ich majetku, prehliadky biskupských a farských úradov a zabavenie písacích strojov a spisového materiálu, zaistenie kňazov na jednoduché udanie, odopretie povolenia katolíckej tlače, ďalej nevyplácanie zákonom zabezpečenej kongruy.

Opätovne zdôrazňujúc svoju oddanosť Československej republike prosíme prijať našu úprimnú ochotu spolupracovať pre blaho slovenského národa.

Slovenský národný archív Bratislava, f. Úrad Predsedníctva Slovenskej národnej rady, Inv. č. 21, kart 1, č. 21/1945.

Dokument č. 20.

List A. Bahurinského V. Širokému z 24. augusta 1945.

Vážený súdruh!

Skúsenosti od bansko-bystrického povstania, priebeh a výsledky celoslovenskej pracovnej konferencie našej zjednotenej strany v Žiline, konanej v dňoch 11. a 12. VIII. 1945, nútia ma k tomu, aby som Ťa, ako predsedu strany, ako spoluväzňa, priateľa aspoň touto cestou vyhládal /keďže pre tvoju zriedkavú prítomnosť v Bratislave nemám možnosť sa k Tebe osobne dostať/ a ako jeden zo zakladateľov a vedúcich činiteľov ileg.(álnej) socialistickej skupiny čo najväčšie a najdôraznejšie Ťa upozornil na niektoré zjavy v našom vnútrostraníckom živote na Slovensku, do istej miery celej ČSR a upozornil Ťa na dôsledky, ktoré z nich môžu vyplývať.

Iste sa pamätáš, na čom sme sa boli ešte vo väzení dohodli, totiž, ako pôjdeme do záveru odboja, do povstania, keď nadíde čas, aké opatrenia urobíme, aby život na Slovensku a vôbec v novej ČSR pre široké vrstvy pracujúceho ľudu bol lepší, krajší a šťastnejší, za ktorý bolo hodné bojovať, trpieť a umierať.

---

⁴ Dokument je publikovaný aj v práci Vnuk, F.: Dokumenty o postavení katolíckej cirkvi na Slovensku v rokoch 1945 – 1948. Martin 1998, s. 19.